

DD-001-001472

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2015

Sanskrit : Paper - VIII

(Kavya) (Elective-I)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001472

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના/Instructions :**
- (૧) બન્ને વિભાગના પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.
- (1) Write both sections in main answer sheet.
- (૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- (2) Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧/SECTION-I

- ૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો : ૨૦
- 1 Select proper option and give answer : 20
- (1) કાલિદાસની સાહિત્ય રચના કુલ કેટલી છે ?
- (A) 4 (B) 2
- (C) 6 (D) 7

(2) રઘુવંશની સર્ગ સંખ્યા -

(A) 19 (B) 08

(C) 30 (D) 28

(3) મહાકાવ્યમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા સર્ગ હોવા જોઈએ ?

(A) 7 (B) 8

(C) 10 (D) 11

(4) મહાકાવ્યનો નાયક કેવો હોવો જોઈએ ?

(A) ધીરલલિત (B) ધીરપ્રશાંત

(C) ધીરોદ્ધત્ત (D) ધીરોદાત્ત

(5) દ્વિતીય સર્ગમાં કેટલા શ્લોક છે ?

(A) 45 (B) 65

(C) 75 (D) 85

(6) અસ્તિ કશ્ચિદ્ વાગ્ વિશેષઃ થી કેટલા ગ્રંથો રચાયા ?

(A) 3 (B) 6

(C) 5 (D) 7

(7) _____ કાલિદાસસ્ય ।

- (A) ઉત્પ્રેક્ષા (B) ઉપમા
(C) રુપકઃ (D) અર્થાન્તરન્યાસઃ

(8) મધ્યમલોકપાલઃ શબ્દનો શો અર્થ થાય છે ?

- (A) સિંહ (B) પૃથ્વીનો પાલક રાજા
(C) ગાય (D) ઋષિ

(9) અલં મહિપાલ તવ શ્રમેણ – કોણ બોલે છે ?

- (A) રામ (B) ગાય
(C) સુદક્ષિણા (D) સિંહ

(10) કોની પ્રદક્ષિણા કરવાનું રાજા દિલીપ ભૂલી ગયો ?

- (A) કામધેનુ (B) સિંહ
(C) વાછરડો (D) અશ્વ

(11) રઘુવંશનો આધારસ્તોત _____ છે.

- (A) મહાભારત (B) રામાયણ
(C) વેદ (D) પુરાણ

(12) ગાયના રૂપમાં _____ નામનો શિવનો ગણ હતો.

- (A) શુંભ (B) નિશુંભ
(C) કુંભોદર (D) નિકુંભ

(13) રાજા દિલીપે ગાયને બચાવવા માટે સિંહ પાસે શું ધરી દીધું ?

- (A) રાજ્ય (B) સંપત્તિ
(C) સૈન્ય (D) શરીર

(14) વજ્રપાણિ: શબ્દ કોના માટે પ્રયુક્ત થયો છે ?

- (A) ઈન્દ્ર (B) બ્રહ્મા
(C) વિષ્ણુ (D) શિવ

(15) કાલિદાસના ગ્રંથોમાં મુખ્યત્વે કોની સ્તુતિ છે ?

- (A) બલરામ (B) શિવ
(C) ગણેશ (D) બ્રહ્મા

(16) રઘુવંશના દ્વિતીય સર્ગમાં કેટલા પાત્રો છે ?

- (A) 2 (B) 3
(C) 5 (D) 4

(17) કઈ દેવીની કૃપાથી કાલિદાસે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું ?

- (A) કાલી (B) સરસ્વતી
(C) અમ્બા (D) ઉમા

(18) आपत्ति के नाशमांथी बयाववो अे कोनो धर्म छे ?

(A) वैश्य (B) ब्राह्मण

(C) क्षत्रिय (D) शूद्र

(19) अनोकहः शब्दनो अर्थ शुं थाय ?

(A) कोयल (B) वृक्ष

(C) पर्वत (D) नदी

(20) स्वपीर्यगुप्ता हि मनोः प्रसूतिः। मां कोना इगनी प्रशंसा छे ?

(A) मनु (B) नन्दिनी

(C) द्विदीप (D) रघु

विभाग-२/SECTION-II

२ (अ) नीयेनामांथी कोई पद्य बे श्लोकोनुं भाषांतर करो : १०

2 (a) Translate any two of the following verses : 10

(१) तस्याः सुरन्यासपवित्रपांसुमपांसुलानां धुरि कीर्तनीया।

मार्गं मनुष्येश्वरधर्मपत्नी श्रुतेरिवार्थं स्मृतिरन्वगच्छत्॥

(२) संचारपूतानि दिगन्तराणि कृत्वा दिनान्ते निलयाय गन्तुम् ।

प्रचक्रमे पल्लवरागताम्रा प्रभा पतङ्गस्य मुनेश्च घेनुः॥

(३) पुरस्कृता वर्त्मनि पार्थिवेन प्रत्युद्धता पार्थिवधर्मपत्या।

तदन्तरे सा विरराज घेनुर्दिनक्षयामध्यगतेव संध्या॥

(४) भवानपीदं परवानवैति महान्हि यत्नस्तव देवदारौ।

स्थातुं नियोक्तुर्नहि शक्यमग्रे विनाशय रक्ष्यं स्वयमक्षतेन॥

(अ) नीचेनाभांथी कोष्ठ पश्चिमे असंसंदर्भे समझावो : ६

(b) Explain with reference any two of the following : 6

(१) श्रद्धेव साक्षाद्विधिनोपपन्ना।

(२) इमामनूनां सुरभेरवेहि रुद्रौजसा तु प्रहृतं त्वयाऽस्याम्।

(३) उपस्थिता शोषितपारणा मे सुरद्विपचान्द्रमसी सुधेव।

(४) अल्पस्य हेतोर्बहु हानुमिच्छन्विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम्।

३ महाकाव्यना लक्षणा आपीने 'रघुवंशम्'नुं महाकाव्य तरीके मूल्यांकन करो. १०

3 Evaluate रघुवंशम् as महाकाव्य by explaining the features of the epic. 10

अथवा/OR

३ रघुवंशनी मूल आधार सामग्री ज्ञावो अथवा रघुवंशनी मूलस्रोत वर्णवो. १०

3 Explain the main Source of रघुवंशम्. 10

४ रघुवंशना द्वितीय सर्गनुं रसदर्शन करो. १०

4 Critically appreciate the second सर्ग of the रघुवंशम्. 10

अथवा/OR

૪	દિલીપનું પાત્રાલેખન કરો.	૧૦
4	Draw the character sketch of Dilip.	10
૫	નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંક નોંધ લખો :	૧૪
5	Write short notes on any two of the following :	14
	(૧) કાલિદાસનું કવન	
	(1) Kalidas's literary works	
	(૨) કાલિદાસનો પ્રકૃતિપ્રેમ	
	(2) Kalidas's love for nature	
	(૩) નંદિનીનું પાત્ર	
	(3) The character sketch of નંદિની	
	(૪) દિલીપ-સિંહ સંવાદ	